

Vụ tấn công trụ sở công quyền xã tại Đắk Lắk - 1

Nước Việt hôm nay

14/06/2023

- Vụ tấn công ở Đắk Lắk: Chính quyền ráo riết bắt người, kiểm soát thông tin
- Đắk Lắk: Các tổ chức XHDS phản đối bạo lực, bày tỏ cảm thông với người bản địa
- Giới quan sát: Tấn công vũ trang ở Đắk Lắk có gốc rễ sắc tộc, đất đai, tôn giáo
- Bạo động ở Đắk Lắk: Gốc rễ là người dân tộc không khuất phục, không qui thuận người Kinh?

12/06/2023:

- Vụ tấn công trụ sở công quyền xã tại Đắk Lắk
- Xung đột sắc tộc ở Tây Nguyên
- Vụ tấn công tại Đắk Lắk: Công an ráo riết bắt người, báo nước ngoài loan tin
- Đắk Lắk: Báo nhà nước xóa bài "xả súng ở hai trụ sở công an xã khiến 6 cán bộ tử vong"
- Hai đồn công an xã ở Dak Lak bị tấn công, nhiều người thiệt mạng
- Việt Nam bắt 16 nghi can trong vụ nổ súng tại đồn công an
- Vì sao xảy ra vụ tấn công hai trụ sở công an ở Đắk Lắk ?

Vụ tấn công ở Đắk Lắk: Chính quyền ráo riết bắt người, kiểm soát thông tin

13/06/2023

Capture à partir de :voatiengviet.com

Ảnh chụp màn hình Vietnamplus (Screenshot)

Chính quyền đã huy động lực lượng hùng hậu các cảnh sát vũ trang truy bắt các tay súng ở Đắk Lắk

Chỉ trong vòng hai ngày sau khi xảy ra vụ tấn công đẫm máu ở tỉnh Đắk Lắk, giới chức Việt Nam đã bắt giữ được 45 người đồng thời kiểm soát chặt chẽ thông tin trên báo chí cũng như phần lớn dư luận về vụ việc.

Vụ nổ súng xảy ra tại các trụ sở chính quyền – nơi đặt các cơ quan như Đảng ủy và Ủy ban nhân dân – của hai xã Ea Tiêu và Ea Ktur, huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk thuộc cao nguyên trung phần Việt Nam vào rạng sáng ngày 11/6, khiến 9 người thiệt mạng, trong đó có 2 lãnh đạo xã, 4 công an viên và 3 dân thường.

Cho đến chiều ngày 13/6, tổng số người bị bắt giữ trong vụ việc đã lên đến 45 người, báo chí trong nước dẫn lời Trung tướng Tô Ân Xô, phát ngôn nhân Bộ Công an, cho biết, và nhiều vũ khí quân dụng, trong đó có súng trường CKC, bị thu giữ.

Hình ảnh các nghi phạm bị bắt giữ được công bố cho thấy dường như họ thuộc các sắc dân thiểu số ở Tây Nguyên.

Số người bị bắt có thể sẽ tăng lên khi chính quyền đang tiếp tục truy lùng. Trong lúc này, Công an tỉnh Đắk Lắk đang kêu gọi những người lẩn trốn ra đầu thú để được hưởng khoan hồng.

Các vụ bắt giữ diễn ra sau khi chính quyền huy động lực lượng hùng hậu bao gồm cả công an và quân đội, trong đó lực lượng đặc nhiệm Quân khu 5, Cảnh sát Cơ động, Cảnh sát Đặc nhiệm và Công an Đắk Lắk, để ráo riết truy bắt cả ngày lẫn đêm, theo Thông tấn xã Việt Nam.

Trang mạng VnExpress dẫn lời một cán bộ tham gia chiến dịch bố ráp cho biết họ tổ chức các đội vũ trang tinh nhuệ để ‘khoanh vùng, vây bắt những người lẩn trốn’.

Hình ảnh do Thông tấn xã Việt Nam công bố cho thấy công an và lính đặc nhiệm cầm súng, mặc áo chống đạn trong các xe chở quân dàn trận dày đặc vây bắt các đối tượng tại một địa điểm ở cầu Cá Ngựa, thôn Đồng Sơn, xã Hòa Hiệp, huyện Cư Kuin.

Hiện thông tin về vụ tấn công ở Đắk Lắk trên báo chí trong nước đang được kiểm soát chặt chẽ với nội dung tất cả các bản tin về vụ việc gần như giống nhau dựa trên những gì được Bộ Công an công bố.

Chính quyền cũng đã trừng phạt một người đàn ông 38 tuổi ở tỉnh Quảng Nam sau khi người này bị cho là đã ‘chia sẻ bài viết, bình luận xuyên tạc’ về vụ tấn công. Người đàn ông có tên viết tắt là T.R., sinh năm 1985, cư trú ở thành phố Hội An, Quảng Nam, bị phạt 5,5 triệu đồng về tội ‘cung cấp, chia sẻ thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức’, theo trang Thông tin Chính phủ và VnExpress.

Trước mức độ nghiêm trọng của vụ việc, chính phủ Việt Nam, hai bộ quốc phòng và công an đều đã cử phái đoàn công tác đến hiện trường để chỉ đạo, xem xét tình hình cũng như thăm hỏi, úy lạo gia đình các nạn nhân.

Phái đoàn chính phủ do Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang dẫn đầu, còn các phái đoàn của Bộ Quốc phòng và Bộ Công an lần lượt do các Thượng tướng Huỳnh Chiến Thắng, Phó Tổng Tham mưu trưởng Quân đội, và Thượng tướng Lương Tam Quang, Thứ trưởng Bộ Công an, dẫn đầu.

Tây Nguyên là một địa bàn đặc biệt nhạy cảm về các vấn đề chính trị, sắc tộc và tôn giáo ở Việt Nam mà nổi cộm trong đó là các hoạt động đòi ly khai của người Thượng để thành lập nhà nước Degar. Địa bàn này trước đây đã từng xảy ra các vụ bạo loạn.

Hiện các đối tượng bị bắt giữ đang bị công an thẩm vấn nhưng động cơ của những người gây ra vụ tấn công vẫn chưa được công bố.

Đắk Lắk: Các tổ chức XHDS phản đối bạo lực, bày tỏ cảm thông với người bản địa

2023.06.13

Capture à partir de : [rfa.org](https://www.rfa.org)

Một nghi phạm bị bắt giữ ở Đắk Lắk. Chính phủ

Một số tổ chức tôn giáo độc lập và dân sự của người Thượng ở Tây Nguyên lên tiếng phủ nhận sự can dự của họ vào cuộc tấn công hai cơ quan công quyền ở huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk trong sáng sớm 11/6, hơn thế nữa họ còn lên tiếng phản đối bạo lực.

Tây Nguyên là vùng đất của nhiều sắc dân người Thượng và là nơi hiện có những tranh chấp về đất đai, cáo buộc đàn áp tôn giáo giữa Chính phủ và người Thượng theo Thiên chúa.

Theo thông tin từ truyền thông Nhà nước, vào sáng sớm ngày 11/6 khoảng 30 người có vũ trang đã nổ súng vào hai đồn công an ở xã Ea Tiêu và Ea Ktur thuộc huyện Cư Kuin. Vụ nổ súng đã khiến ít nhất chín người thiệt mạng bao gồm sáu công an, theo thông tin từ Bộ Công an. Đến chiều ngày 13/6, Bộ Công an thông báo đã bắt giữ được 45 người tình nghi và kêu gọi những người khác ra đầu thú.

Phủ nhận sự dính líu vào vụ việc

Ông Y-Duen Buondap, Giám đốc điều hành của Tổ chức Dega Tây Nguyên (Dega Central HighLands Organization) có địa chỉ liên lạc ở tiểu bang North Carolina - Hoa Kỳ , tuyên bố tổ chức của ông không liên quan gì đến sự việc vừa xảy ra. Trong cuộc phỏng vấn của RFA vào ngày 12/6 ông khẳng định:

“Không, chúng tôi không có thành viên nào tham gia vào sự việc này nhưng chúng tôi có thông tin người Thượng nổi dậy đòi quyền lợi bởi vì họ không thể chịu đựng hơn nữa. Hàng ngày họ bị đàn áp, đánh đập, bắt giữ và bị dồn vào chân tường và do đó họ làm một điều để thế giới biết được tình trạng của họ.”

Tuy nhiên, ông cho biết tổ chức của ông sẽ theo dõi chặt chẽ tình hình ở Đắk Lắk và Tây Nguyên để báo cáo cho Liên Hiệp quốc cũng như Chính phủ Hoa Kỳ về những vi phạm nhân quyền ở đây.

Ngay trong cùng ngày xảy ra vụ việc, tổ chức Người Thượng vì Công Lý ra thông cáo báo chí tuyên bố tổ chức này không liên quan đến sự kiện bạo lực. Trong thông cáo này, nhóm nói rằng

họ không liên quan đến bất kỳ nhóm hoặc cá nhân nào xúi giục, thúc đẩy, âm mưu hoặc tiếp tay cho việc sử dụng bạo lực vì bất kỳ mục đích gì.

Tổ chức có các thành viên sáng lập đang bị nạn chính trị tại Thái Lan và Hoa Kỳ, khẳng định chủ trương hoạt động ôn hòa qua việc vận động cho tự do tôn giáo bằng cách hợp tác chặt chẽ với cộng đồng quốc tế, bao gồm Liên Hiệp Quốc và các chính phủ của những nước dân chủ, nhóm chuyên báo cáo tình hình đàn áp tôn giáo, cưỡng chế đất của người đồng bào ở Tây Nguyên quan ngại rằng mọi hình thức nổi dậy có vũ trang sẽ gây ra những bước cản cho tiến trình vận động ôn hòa.

Nhóm này lo ngại rằng Nhà nước Việt Nam có thể sẽ sử dụng những vụ việc tương tự để làm căn cứ biện minh cho chính sách đàn áp các nhóm tôn giáo độc lập từ trước đến nay trong khi cộng đồng quốc tế sẽ dè dặt trong việc trợ giúp cho người Thượng đang bị áp bức.

Phóng viên có liên lạc với mục sư Aga, người sáng lập nhóm tôn giáo độc lập Hội thánh Tin lành Đấng Christ Tây Nguyên và hiện đang định cư tại North Carolina và được ông khẳng định tổ chức của ông không tham dự vào cuộc nổi dậy và cũng không có thành viên nào của tổ chức này có liên quan.

Mục sư Nguyễn Công Chính, người đồng sáng lập và điều hành nhóm tôn giáo Hội thánh Tin Lành Đấng Christ Việt Nam và một trong những người lãnh đạo của Hiệp hội Thông công Tin Lành Việt Nam nói về cuộc nổi dậy và những người Thượng ở Tây Nguyên.

“Những người Thượng chỉ là người dân bình thường, họ sống bằng niềm tin tôn giáo thôi. Và khi mà họ bị xâm phạm niềm tin tôn giáo hay đất đai, thì rõ ràng họ có phản ứng lên tiếng thôi,

chứ còn để mà tổ chức một lực lượng 30-40 người có tính chất vũ trang quy mô như vậy đó thì tôi nghĩ người Thượng ở Đắk Lắk không có khả năng làm việc đó.”

Ông cũng cho biết trong buổi sáng 11/6, ông có liên lạc được với một số thành viên của tổ chức tôn giáo trong khu vực xảy ra vụ việc, nhưng sau đó mọi liên lạc bị cắt đứt có khả năng do sự phá sóng của an ninh Đắk Lắk. Nhiều người dân hoang mang không biết chuyện gì đã xảy ra, ông nói.

Ông cũng không loại trừ đây là một âm mưu dàn dựng nhằm triệt hạ tổ chức tôn giáo độc lập Hội thánh Tin Lành Đấng Christ Việt Nam.

Mục sư Chính, người từng bị tòa án Việt Nam kết án 11 năm tù giam về tội danh “chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc” năm 2011 nhưng được phóng thích và sang Hoa Kỳ tị nạn từ năm 2017 với lý do nhân đạo, kêu gọi cộng đồng quốc tế can thiệp và theo dõi chặt chẽ việc bắt bớ người Thượng (kể cả những người không liên quan) đang được thực hiện bởi lực lượng an ninh Việt Nam, vì có thể họ “té nước theo mưa.”

Giới hoạt động cảm thông với người bản địa Tây Nguyên

Ông Lê Thân, chủ nhiệm Câu lạc bộ Lê Hiếu Đằng- nhóm nhân sĩ trí thức cổ súy cải cách thể chế, từ Sài Gòn cho RFA biết mâu thuẫn xã hội giữa người Kinh và người bản địa ở Tây Nguyên xuất phát từ chính sách di dân sau năm 1975 với mục tiêu đưa người từ đồng bằng sông Hồng và khu vực Trung bộ lên cao nguyên Trung phần để kiểm soát “nóc nhà của Đông Dương.”

Chính sách này dẫn đến hậu quả người Kinh lấn chiếm đất đai của người bản địa và thu hẹp không gian sinh tồn của họ bên

cạnh việc phá huỷ toàn bộ rừng ở Tây Nguyên, ông nói theo quan điểm riêng.

“Thực tế những người từ đồng bằng lên khinh thường người bản địa Tây Nguyên. Chính quyền của họ, tất cả của họ, có một sự phân biệt đối xử rõ ràng đối với người bản địa Tây Nguyên. Có thể nói rằng trong đầu óc của những người từ đồng bằng đi lên, họ muốn chiếm đất ở đâu thì chiếm.

Người Tây Nguyên giờ không còn gì, và vì không còn gì nên phản ứng của họ là tất yếu.”

Theo ông, để giải quyết mâu thuẫn xã hội ở Tây Nguyên, Nhà nước Việt Nam phải giải quyết đời sống của người bản địa Tây Nguyên bảo đảm cuộc sống của họ, và giúp họ bảo tồn văn hoá bên cạnh việc trồng lại rừng ở khu vực này.

Một nhà quan sát thời cuộc ở Hà Nội nói trong điều kiện ẩn danh vì lý do an ninh, rằng ông ủng hộ việc đấu tranh của đồng bào người Thượng ở Tây Nguyên nhưng phản đối phương pháp đấu tranh bằng bạo lực.

Theo ông, bạo lực chỉ sinh ra bạo lực, hơn nữa đồng bào Tây Nguyên dùng bạo lực chống lại nhà cầm quyền là "trúng chọi với đá."

Ông nói việc Bộ Công an sử dụng cả một trung đoàn cơ động để dẹp có mấy chục người Thượng, huy động cả người Kinh cầm gậy gộc đi "săn tìm" nghi phạm như đi "bắt chó" là phản cảm, là hành động đổ thêm dầu vào lửa và càng làm cho mâu thuẫn thêm trầm trọng.

Ông cũng phản đối hành động kích động, xúi giục bà con người Thượng manh động vì việc này đẩy họ tới sự mất mát không đáng có.

Từ Đức, cựu tù nhân lương tâm - luật sư Nguyễn Văn Đài, Chủ tịch Hội Anh Em Dân Chủ nói với RFA:

“Tôi phản đối mọi hình thức bạo lực sử dụng trong vấn đề tranh chấp hay đấu tranh bởi vì bạo lực không giải quyết được vấn đề mà bạo lực lại sinh ra bạo lực.

Nhưng mà tôi thông cảm và hiểu được nguyên nhân vì sao mà người Thượng phải sử dụng biện pháp cuối cùng như vậy, bởi vì sau năm 1975 tình trạng đàn áp tôn giáo cướp đoạt đất đai và phân biệt đối xử trong chính sách xã hội của chế độ cộng sản đối với vấn đề Tây Nguyên cho nên họ không còn con đường nào khác ngoài việc sử dụng để chống lại.”

Theo ông, việc Nhà nước Việt Nam phân biệt đối xử và đàn áp người Thượng đã tạo cơ hội cho một số tổ chức ở nước ngoài kích động người dân đứng lên đấu tranh bằng biện pháp bạo lực.

Cũng theo vị luật sư đang tị nạn chính trị ở Đức, không loại trừ có việc kích động bạo lực để từ đó chính quyền trung ương mượn cớ để triệt phá các tổ chức tôn giáo độc lập ở Tây Nguyên, điều mà chính quyền ở nhiều địa phương ở đây đã không thực hiện được mặc dù áp dụng nhiều biện pháp đàn áp tinh vi.

Theo ông, giải pháp cho người Thượng và cả dân tộc Việt Nam là nhà nước phải tôn trọng quyền con người và chấp nhận đa nguyên chính trị.

Giới quan sát: Tấn công vũ trang ở Đắk Lắk có gốc rễ sắc tộc, đất đai, tôn giáo

Capture à partir de : voatiengviet.com

Đài VTC News hôm 13/6 loan tin về việc bắt thêm các nghi phạm vụ tấn công trụ sở công an xã ở Đắk Lắk.

Giới quan sát nhận định rằng việc nhóm vũ trang bắn chết cán bộ, công an tại trụ sở cơ quan công quyền ở tỉnh Đắk Lắk hôm 11/6 có nguyên nhân sâu xa từ việc phân biệt sắc tộc, tranh chấp đất đai, và đàn áp tôn giáo.

Nhận định này được đưa ra giữa lúc chính quyền bắt thêm hàng chục “đối tượng” bị cho là có liên quan đến cuộc tấn công mà cho đến nay vẫn chưa có kết luận chính thức về nguyên nhân của vụ việc.

“Nếu nhà nước này không cải thiện được hành vi đối xử đối với người Tây Nguyên về đất đai, về tự do tôn giáo và tôn trọng nhân quyền, nhân phẩm của họ thì tôi nghĩ sẽ có rất nhiều vụ việc như thế sẽ xảy ra... và nhà nước này sẽ biến Tây Nguyên thành một thùng thuốc súng”, ông Nguyễn Xuân Nghĩa - cựu tù nhân lương tâm, người có nhiều năm bị giam cầm chung với những người Tây Nguyên sau các cuộc biểu tình ôn hòa đầu những năm 2000 - chia sẻ với VOA hôm 13/6.

Như VOA đã đưa tin, hàng chục người chưa rõ danh tính tấn công hai trụ sở công an xã ở Ea Tiêu và Ea Ktur, thuộc huyện

Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk vào rạng sáng 11/6, giết chết ít nhất 9 người, trong đó có 4 viên công an và 2 lãnh đạo chính quyền, báo chí nhà nước dẫn nguồn từ Bộ Công an cho biết.

Tính đến sáng ngày 13/6, các cơ quan chức năng đã bắt được “45 đối tượng” đồng thời công an kêu gọi những người phạm tội sớm ra “đầu thú để được hưởng khoan hồng”. Trước đó, chính quyền loan tin rằng đã thu giữ “một số vũ khí quân dụng, trong đó có súng trường CKC” từ nhóm vũ trang này.

Nhà văn Nguyễn Xuân Nghĩa ở Hải Phòng, người từng có những năm tháng sinh hoạt chung với hàng trăm tù nhân Tây Nguyên tại trại giam Nam Hà ở tỉnh Hà Nam từ năm 2009, và sau đó ở trại giam số 6 ở Nghệ An, và An Điền ở Quảng Nam đến 2014, nêu nhận định:

“Vào những năm 2000, 2004, nhiều cuộc biểu tình xảy ra đúng là ôn hòa. Người Tây Nguyên đi tay không, chỉ có tiếng nói thôi. Có một vài nơi, theo các anh em tù kể với tôi, họ cũng chiếm được vài trụ sở chính quyền, nhưng chỉ vài tiếng đồng hồ hay vài ngày rồi họ về, bởi vì họ có mục tiêu gì đâu, họ không có mục tiêu cướp chính quyền, mục tiêu biểu tình của họ chỉ là đất đai”.

Ông Nghĩa nhận định thêm:

“Nhà nước này thành lập Ban Chỉ đạo Tây Nguyên và mục tiêu của họ là đàn áp, mà không hòa giải, tìm hiểu, lúc nào cũng nghĩ rằng người Tây Nguyên nổi loạn, vận động để thành lập nhà nước Đê Ga, theo FULRO, dẫn đến tình trạng khi người Tây Nguyên bị đàn áp quá khốc liệt, bị tù tội, và trở về trong tâm thế uất ức”.

“Sau năm 2004 đến nay, tình hình Tây Nguyên có vẻ yên ổn, nhưng trong cái yên ổn đó là hàng ngàn người Tây Nguyên rời bỏ đất đai của mình mà ra đi bằng con đường vượt biên sang Campuchia, Thái Lan, và đa số vẫn còn ứ lại tại Thái Lan và họ rất khổ sở ở đây”, vẫn theo lời ông Nghĩa.

“Cả ở vùng đất Tây Nguyên và ở các vùng tị nạn ở Thái Lan vẫn âm ỉ một mối hận không thể giải tỏa được. Nhà nước này phải giải tỏa bức xúc bằng cách phân chia công bằng vì người Kinh lên Tây Nguyên thật sự là những kẻ thực dân, và họ phải được khuyến khích để trả lại phần đất mà họ đã chiếm của người Tây Nguyên bằng mọi hình thức: thành lập nông trường, thu đất của người Tây Nguyên, và sau đó nông trường giải tán mà vẫn không trả lại đất cho người Tây Nguyên... Đó là nguyên nhân tiềm tàng một thùng thuốc súng mà tôi nghĩ ngày càng phát triển mạnh, càng to hơn”.

Từ Bangkok, Thái Lan, một người Êđê quê ở Tây Nguyên không nêu tên vì lý do an toàn, chia sẻ quan điểm của ông với VOA về biến cố ngày 11/6 ở quê nhà:

“Tôi khá bất ngờ về sự việc xung đột có vũ trang như vậy!”, người này nói thêm rằng người Thượng Tây Nguyên “chịu nhiều đàn áp, bắt bớ, sách nhiễu từ chính quyền cộng sản Việt Nam”.

Ông cho biết thêm về vụ việc cưỡng chế gần đây nhất mà ông cho rằng có thể là nguyên nhân của vụ tấn công hai trụ sở công an xã: “Việc cưỡng chế và đập nhà của người dân hàng loạt dọc đường từ xã Ea Tiêu đến Quốc lộ 27. Nhiều hộ dân khác cũng bị chính quyền cưỡng chế đất, và hầu như không có đền bù hoặc đền bù giá rất bèo”.

“Một số người Kinh coi thường người bản địa Êđê, đâm ra xung đột sắc tộc và ảnh hưởng đến vấn đề tâm lý và những người không hiểu pháp luật và không nghĩ đến hậu quả... nhưng cũng có người hiểu biết nhưng họ quá bức xúc từ lâu năm nay...”

“Việc đưng độ này nhắm vào chính quyền, vào chế độ do sự quản lý không công bằng”, người tị nạn không nêu tên cho biết thêm. “Khi mà người lên tiếng phản đối thì chính quyền cho rằng họ là ‘phản động’, hay ‘chống phá nhà nước’”.

Từ bang North Carolina, Hoa Kỳ, ông Ben Bubong, một người tranh đấu cho quyền của người Thượng ở Tây Nguyên, nói với VOA:

“Theo tôi, vấn đề này có thể là về đất đai, sự bất bình đẳng đối với người dân tộc. Bất cứ người dân tộc làm gì thì chả có sự xử lý công bằng và họ không có tiếng nói”.

Được hỏi về các cáo buộc đổ lỗi cho người Tây Nguyên thành lập nhà nước Đê Ga hay đi theo tổ chức FULRO là các nguyên nhân dẫn đến những vụ việc trước đây, ông Bubong nói:

“Những cái này không còn nữa. Họ lấy cái có đó để buộc tội... Như vậy là không công bằng đối với người dân tộc Tây Nguyên”.

FULRO, tức Mặt trận Thống nhất Đấu tranh của các Sắc tộc Bị Áp bức, được các sắc tộc người Thượng và người Chăm thành lập ở Campuchia và mùa thu năm 1964. Công an Việt Nam từng tuyên bố rằng “sau 17 năm (1975-1992) kiên trì chiến đấu”, họ đã “làm tan rã hoàn toàn tổ chức, lực lượng FULRO”.

Ông Đặng Sơn Duân, một nhà báo tự do viết trên Facebook hôm 13/6: “Người thì ý kiến có thể xuất phát từ vấn đề đất đai, người thì khẳng định tàn dư của FULRO, hay Đê Ga... Theo

thiền ý của tôi, hai khả năng này không nhất thiết loại trừ lẫn nhau, nếu có. Hoàn toàn có thể có những người vì phần uất với câu chuyện đất đai mà ngã theo những tiếng gọi cực đoan!”.

Ông viết tiếp: “Nếu quả như vậy, sự việc đau lòng này cũng là lúc nên nhìn nhận lại chính sách dân tộc đầy nhạy cảm, từ chủ trương đến triển khai, hay chất lượng những người thực hiện... Liệu có gì chưa đúng, chỗ nào cần phải điều chỉnh, cải thiện hay không?”

Ông Dương Quốc Chính, một nhà quan sát và bình luận chính trị - xã hội trong nước, chia sẻ trên trang Facebook cá nhân:

“Hiện vẫn chưa rõ nguyên nhân vụ vừa xong là gì, nhưng mâu thuẫn sắc tộc thường không được công bố là nguyên nhân chính thức, dễ bị lái thành mâu thuẫn thuần túy hình sự”.

Hai ngày sau khi xảy ra vụ tấn công gây chấn động, công thông tin công an Đắk Lắk cho biết chính quyền địa phương và công an tỉnh Đắk Lắk, công an huyện Cư Kuin hôm 13/6 trao quyết định của Thủ tướng Chính phủ và trao bằng “Tổ quốc ghi công” cho thân nhân của 4 công an viên và 2 quan chức thiệt mạng, gọi họ là những “liệt sĩ”.

Bạo động ở Đắk Lắk: Góc rể là người dân tộc không khuất phục, không qui thuận người Kinh?

14/06/2023

Capture à partir de :voatiengviet.com

Một nghi phạm bị bắt. Ảnh: Công an nhân dân

Screenshot từ VnExpress.net ()

Một trong số 46 người bị công an bắt sau vụ bắn giết tại hai trụ sở xã ở Đắk Lắk hôm 11/6.

Một số người am hiểu vùng Tây Nguyên của Việt Nam nhận định với VOA rằng vụ bắn giết cán bộ công quyền xảy ra ở tỉnh Đắk Lắk hôm 11/6 có nguyên nhân gốc rễ là người dân tộc thiểu số không chịu để cho người Kinh “đồng hóa”, “thực dân hóa”.

Như VOA đã đưa tin, hàng chục người sắc tộc thiểu số cách đây ít ngày đã tấn công các trụ sở chính quyền của 2 xã Ea Tiêu và Ea Ktur, huyện Cư Kuin (Cư Quynh), tỉnh Đắk Lắk, giết chết 9 người trong đó có 2 cán bộ lãnh đạo xã và 4 viên công an.

Truyền thông trong nước công bố nhiều hình ảnh và thông tin nói rằng nhóm người kể trên thuộc nhiều huyện trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk đã sử dụng “súng, dao, bom xăng, lựu đạn” để “đốt phá” và “giết người tàn bạo”.

Đến ngày 14/6, nhà chức trách đã bắt giữ 46 người nghi có dính líu đến vụ tấn công, theo Cổng thông tin điện tử của chính phủ Việt Nam.

Một số người bị bắt giữ nói “ông chủ mưu” đã họp bàn, phân công về cuộc tấn công và hứa hẹn rằng những người tham gia cuộc tấn công sẽ được “ấm no, giàu sang”, theo các bài tường thuật của truyền thông nằm dưới sự kiểm soát của nhà nước Việt Nam.

Giới chức Việt Nam đến nay vẫn chưa chỉ rõ nguyên nhân, động cơ cụ thể dẫn đến cuộc tấn công.

Đây là vấn đề về ý thức hệ của người đồng bào [dân tộc thiểu số]. Người ta không khuất phục trước sự thay đổi của người Kinh. Người Kinh mang đến văn minh, người ta cơ cấu lại các đơn vị hành chính. Người dân tộc không thích nghi được cái đấy.

Một nhà thầu giấu tên

Một ngày sau vụ việc, hôm 12/6, một người dân không muốn nêu tên, sống gần trụ sở ủy ban nhân dân xã Ea Tiêu, nhận định với VOA về nguyên nhân:

“Nhà nước nào cũng có đối lập, đúng không? Bên đối lập lợi dụng tình hình dân tộc và tình hình thu hồi đất để làm đường giao thông, các dự án phát triển kinh tế-xã hội để kích động nhóm đối tượng này. Thực tế những người này theo tôi nghĩ là thành phần thiếu hiểu biết. Giờ xảy ra tình trạng như vậy cũng rất là đáng thương”.

Theo tìm hiểu của VOA, từ giữa năm 2022 đến tháng 3 năm nay, huyện Cư Kuin tiến hành giải phóng mặt bằng, bao gồm cả

Một nhà thầu sống và làm việc hàng chục năm ở Tây Nguyên bình luận với VOA rằng việc nêu ra vấn đề tranh chấp đất đai để lý giải về mâu thuẫn, bạo động ở Đắk Lắk nói riêng, Tây Nguyên nói chung, là “cách nói lấp liếm của nhiều người không hiểu”, không đi vào gốc rễ.

Người này, từng xây dựng các công trình cho quân đội Việt Nam ở Tây Nguyên và đề nghị giấu tên, nói:

“Đây là vấn đề về ý thức hệ, của người đồng bào [dân tộc thiểu số]. Người ta không khuất phục trước sự thay đổi của người Kinh. Người Kinh mang đến văn minh, người ta cơ cấu lại các đơn vị hành chính, xã này, phường này, công an xã này, mặt trận tổ quốc này, cách quản lý mới. Người ta [người dân tộc] không thích nghi được cái đấy. Người ta chỉ quen làng, xã, già làng và cái cơ cấu từ ngày xưa thôi. Đây là vấn đề hoàn toàn về ý thức hệ của người ta từ muôn đời xưa đến nay”.

Người ta có khuất phục thì đấy chỉ là vẻ bên ngoài. Nói nôm na, người Kinh không đồng hóa được mặc dù ở sát ngay cạnh người ta, sống chung với người ta.

Nhà thầu giấu tên

Người Kinh, chiếm thế đại đa số trong dân số Việt Nam, đã tăng mạnh sự hiện diện của họ ở Tây Nguyên trong 40 năm qua. Kết quả một điều tra cuộc điều tra dân số cấp quốc gia được công bố hồi năm 2019 cho thấy người thuộc các sắc tộc thiểu số chỉ chiếm 37,7% dân số ở Tây Nguyên, theo Tổng cục Thống kê.

Với quan sát về Tây Nguyên trong nhiều năm, nhà thầu này nhận xét rằng người dân tộc và người Kinh tuy chung sống

nhưng bên dưới sự bằng mặt mà không bằng lòng là cơn sóng ngầm:

“Hàng ngày vẫn đi làm với nhau, gặp nhau. Người ta đi làm thuê cho người Kinh, làm cà phê, cao su, mọi cái, mua hàng tạp hóa của người Kinh, vẫn OK, bình thường. Nhưng mà ý thức hệ không thể hòa hợp được. Người ta có khuất phục thì đấy chỉ là vẻ bên ngoài. Nói nôm na, người Kinh không đồng hóa được mặc dù ở sát ngay cạnh người ta, sống chung với người ta”.

Hàng chục nghi phạm bị bắt sau vụ tấn công trụ sở hại xã ở Đắk Lắk hôm 11/6.

Chế độ 'thực dân' ở Việt Nam?

Ông Nguyễn Trường Sơn, nghiên cứu sinh thạc sĩ tại Đại học Chính trị Quốc gia Đà Loan, liên tưởng công tác quản trị của Việt Nam ở Tây Nguyên với sự cai trị thực dân của Pháp ở chính Việt Nam trong quá khứ.

Ông Sơn cho VOA biết ông từng sống ở Thái Lan 5 năm và gặp hàng trăm người tị nạn thuộc đủ các sắc tộc như H'mong Đen, H'mong Xanh, Êđê, Jarai, Xtiêng, Hà Lăng, Chăm... phải chạy trốn tới nước láng giềng vì họ có điểm tương đồng là đều bị chính quyền Việt Nam phân biệt đối xử vì niềm tin tôn giáo, bị

gán ghép cho các âm mưu đen tối mà bản thân họ chưa từng nghe tới, và bị cướp đất.

Là một người Việt Nam, được giáo dục lòng căm hờn chủ nghĩa thực dân, tôi không khỏi cảm thấy xấu hổ trước chính sách cai trị mà nhà nước đang áp dụng ở Tây Nguyên.

Nghiên cứu sinh Nguyễn Trường Sơn

Những câu chuyện của những người sắc tộc bản địa bị nạn kể về cảnh bị áp bức không khỏi làm ông Sơn so sánh với chính những gì sách giáo khoa lịch sử Việt Nam nói về chính sách của thực dân Pháp, đó cai trị hà khắc, bóc lột, tước đoạt tài nguyên, đồng hoá, bỏ tù.

“Tôi tự hỏi liệu phải chăng đang xuất hiện một chế độ thực dân mới ở ngay trên đất nước mình, một đất nước đã phải đánh đổi rất nhiều, trong đó có xương máu của bao nhiêu thế hệ, để lật đổ cách cai trị thực dân?”, ông Sơn nêu lên câu hỏi.

Vẫn ông Sơn bày tỏ quan điểm với VOA: “Là một người Việt Nam, được giáo dục lòng căm hờn chủ nghĩa thực dân, tôi không khỏi cảm thấy xấu hổ trước chính sách cai trị mà nhà nước đang áp dụng ở Tây Nguyên”.

Về khía cạnh đất đai, tài nguyên, ông Sơn lưu ý rằng người bản địa Tây Nguyên có tập quán riêng về xác lập chủ quyền trên các mảnh đất.

“Thay vì mét vuông, sào, mẫu, thửa, thì họ dùng các hàng cây, quả đồi, dòng sông/suối để xác lập ranh giới. Nhưng khi chính quyền tiếp quản Tây Nguyên, thì đã cố tình ngó lơ thực tế đó. Cứ thế, một làn sóng lấy đất của người Thượng để thiết lập nên nông trường do nhà nước quản lý xảy ra ồ ạt. Cộng với chính sách kinh tế mới, khuyến khích người Kinh lên cao

nguyên để ‘khai phá’ đất đai. Đã tạo ra một cuộc đổi chủ quy mô lớn trên dải đất này”, vị nghiên cứu sinh này nói với VOA.

Giờ đây người Thượng phải đi làm thuê cho các nông trường, ông Sơn đưa ra quan sát và chỉ ra thực trạng là làn sóng đô thị hoá đang làm người Thượng một lần nữa đối diện với việc mất đi những mảnh đất cha ông, thường với giá đền bù rẻ mạt.

Người bản địa Tây Nguyên còn phải chịu sự ngăn cấm của nhà nước trong sinh hoạt tôn giáo, vẫn theo ông Sơn.

“Hàng loạt hội thánh bị xoá sổ, tu sĩ bị bỏ tù, tín đồ bị sách nhiễu, còn cơ sở thờ tự thì bị huỷ hoại. Cho dù, ở mặt bên ngoài, du khách vẫn có thể thấy các ngôi thánh đường ở các thành phố, thị xã trên Tây Nguyên. Nhưng đằng sau nó thực ra lại là một chiến dịch phong tỏa, kiểm chế, và triệt tiêu rất ác liệt”, ông nói với VOA.

Dồn người ta vào chỗ không có con đường sống. Sai hết. Tầm bậy.

Nhà thầu giấu tên

VOA đã nhiều lần đưa tin về việc trấn áp, sách nhiễu tôn giáo của chính quyền Việt Nam ở Tây Nguyên. Mỹ, các nước phương Tây và các tổ chức quốc tế không ít lần chỉ trích về vấn đề này. Phía Việt Nam luôn phủ nhận, đáp lại rằng họ bảo đảm các quyền và các sinh hoạt tôn giáo ở trong nước.

Nghiên cứu sinh Nguyễn Trường Sơn, hiện ở Đài Loan, đưa ra bình luận với VOA:

“Vì đất đai bị lấy đi, không gian sống bị thu hẹp, va chạm văn hoá với di dân, và đến cả niềm tin tôn giáo - vốn là cứu cánh cuối cùng, cũng bị cấm cản. Điều đó tạo ra một nôi áp suất dồn

nén tâm can của các cộng đồng cư dân bản địa. Nồi áp suất này luôn trong trạng thái chực chờ phát nổ”.

Trên thực tế, từ năm 2000 đến nay đã có những cuộc biểu tình, nổi loạn lớn nhỏ ở Tây Nguyên, nổi bật là các vụ xảy ra trong các năm 2001, 2004 và 2008.

Nhà thầu giấu tên, từng xây dựng các công trình cho quân đội Việt Nam ở Tây Nguyên, nhận xét:

“Dồn người ta vào chỗ không có con đường sống. Sai hết. Tầm bậy”.

Các đối tượng bị bắt giữ.

screenshot of baochinphu.vn (Public domain)

Truyền thông nhà nước nói những người tấn công hai trụ sở xã ở Đắc Lắc đã bị xúi giục, dụ dỗ.

Cần tôn trọng không gian của người bản địa

Nghiên cứu sinh Nguyễn Trường Sơn nhấn mạnh với VOA ông không thể chấp nhận cách tiếp cận hiện tại của chính quyền Việt Nam.

Việc nhà nước Việt Nam viện ra lý do ngăn chặn ly khai ở Tây Nguyên là điều có thể hiểu được, nhưng để đạt mục tiêu giữ gìn sự toàn vẹn nước Việt Nam, theo ông Sơn, chính sách tốt

nhất phải là làm cho người dân thuộc mọi sắc tộc cảm thấy họ thực sự là người Việt Nam, và muốn cùng nhau dựng xây một đất nước chung cho thế hệ tương lai.

“Để làm được như vậy thì trước hết là phải tôn trọng văn hoá của mọi sắc dân, phải tạo điều kiện để họ duy trì được văn hoá của mình bằng việc sử dụng hệ thống giáo dục. Sau nữa là phải bảo vệ quyền lợi của họ, dù là đất đai, vườn tược, hay cao hơn là quyền lợi chính trị”, ông Sơn kiến nghị.

Nếu cứ duy trì chính sách cai trị như hiện nay, thì việc sử dụng bạo lực để trấn áp sẽ không thể giải quyết được vấn đề tận gốc rễ. Nó chỉ sinh ra thêm oán hận.

Ông Nguyễn Trường Sơn

“Đảm bảo văn hoá và quyền lợi của người địa phương sẽ không bao giờ dẫn đến ly khai. Nó đã được kiểm chứng ở khắp nơi trên thế giới”, nghiên cứu sinh này nhấn mạnh.

“Còn nếu cứ duy trì chính sách cai trị như hiện nay, thì việc sử dụng bạo lực để trấn áp sẽ không thể giải quyết được vấn đề tận gốc rễ. Nó chỉ sinh ra thêm oán hận, và bơm thêm sức ép vào nòng áp suất. Tạo ra thêm lý do cho các nhóm cực đoan tuyên truyền và tuyển mộ. Coi chừng để lâu khi nó nổ thì sẽ còn nghiêm trọng hơn”, ông Sơn, người từng gặp gỡ hàng trăm người tị nạn từ Tây Nguyên, cảnh báo.

Nhà thầu giấu tên, có nhiều năm xây dựng cho quân đội ở Tây Nguyên, cho VOA biết nhà nước Việt Nam lâu nay thực hiện các bước nhằm chiếm con tim, khối óc của người bản địa, song vẫn chưa đúng cách:

“Nhà nước hàng tháng cấp cho người ta gạo, dầu, cho tôn lợp nhà, phi brô xi măng, đủ thứ trên đời để cho người ta an sinh.

Tức là về cơm ăn áo mặc hàng ngày là không phải lo. Nhưng vấn đề là câu chuyện nó hoàn toàn khác. Có phải là bỏ bê người ta đâu. Không có. Nhưng vấn đề là người ta không quy thuận, thế thôi”.

Mình phải để không gian cho người ta sống, để người ta làm cái gì theo tục lệ của người ta... Vấn đề là phải tạo ra cho họ một không gian, một hệ thống quản lý phù hợp với người ta.

Nhà thầu giấu tên

Từ kinh nghiệm sống trong vùng, nhà thầu này nêu gợi ý:

“Mình phải để không gian cho người ta sống, để người ta làm cái gì theo tục lệ của người ta. Nhưng đây là câu chuyện nhạy cảm về chính trị, về chủ trương từ lâu đời rồi. Bây giờ ông để cho người ta có không gian sống thì vô hình trung lại công nhận một cộng đồng nói quá đi là tự trị. Nhưng đất nước chúng ta [Việt Nam] lại không chấp nhận chuyện đấy. Vấn đề là phải tạo ra cho họ một không gian, một hệ thống quản lý phù hợp với người ta”.

Lực lượng chức năng làm việc tại trụ sở xã Ea Tiêu. Ảnh CAND

screenshot of baochinhphu.vn (Public domain)

Trụ sở xã Ea Tiêu, tỉnh Đắk Lắk, sau vụ tấn công chết người hôm 11/6.

Như VOA đã đưa tin, ngay sau khi xảy ra vụ tấn công bắn giết nhân viên công quyền ở Đắk Lắk, nhiều người bao gồm cả các nhà hoạt động vì dân chủ, tiến bộ xã hội lên tiếng không ủng hộ bạo lực, khủng bố, song cũng cho rằng hành động tuyệt vọng và mạnh mẽ của những người dân không phải là vô cớ, phía chính quyền cần xem lại các vấn đề về quản trị.

Cổng thông tin điện tử của chính phủ Việt Nam cho hay hôm 14/6 rằng lực lượng chấp pháp đã truy quét và bắt được “46 đối tượng”. Bên cạnh đó, nhà chức trách “nỗ lực tuyên truyền, tuần tra kiểm soát, đảm bảo an ninh trật tự” nên “bình yên đã trở lại ở huyện Cư Kuin, Đắk Lắk”.

“Để đảm bảo an toàn cho người dân, tỉnh Đắk Lắk đã bố trí các điểm chốt có lực lượng chức năng túc trực 24/24 giờ. Chính điều này đã mang lại tâm lý an toàn, an tâm cho người dân”, trang của chính phủ cho biết.

Vụ tấn công trụ sở công quyền xã tại Đắk Lắk

Capture à partir de : baotienngdan.com

[Luật Khoa](#)

11-6-2023

Công an tại hiện trường – trụ sở UBND và Công an xã Ea Tiêu. Ảnh: Ngọc Oanh/VnExpress

Diễn ra tại điểm nóng liên quan đến đất đai, sắc tộc và tôn giáo.

Khi nhận được thư tin này, chắc bạn đã nghe nói tới vụ một nhóm người có vũ trang tấn công trụ sở công quyền tại hai xã Ea Tiêu và Ea Ktur, huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk. Nếu bạn chưa nghe thì đây là một số thông tin tổng hợp cho đến thời điểm 15:30 ngày 11/6/2023:

– Theo [Bô Công an](#), vụ việc xảy ra sáng sớm ngày 11/6, với một nhóm người chưa xác định danh tính dùng súng tấn công trụ sở Công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur, giết chết và làm bị thương một số cán bộ và thường dân. [1]

– Công an đã bắt được sáu nghi phạm và giải cứu được hai con tin, theo [Thông tấn xã Việt Nam](#). [2]

Đây là vụ việc có tính chấn động quốc gia, nhưng thông tin được báo chí và chính quyền đưa ra rất ít, dựa hoàn toàn vào nguồn tin từ Bộ Công an và Thông tấn xã Việt Nam, chưa kể nhiều thông tin đã bị gỡ.

Những thông tin đã bị gỡ

Một bài trên VnExpress đã bị xóa hoặc sửa, trong đó có đưa thêm một số thông tin như sau:

– Vụ việc xảy ra lúc 0:35 sáng ngày 11/6.

– Khoảng 10 người đi xe máy đến tấn công trụ sở Ủy ban Nhân dân (UBND) và Công an xã Ea Tiêu, sát hại hai cán bộ công an, sau đó chặn ô-tô bán tải và bắn chết tài xế.

– Cùng lúc, một nhóm khác tấn công trụ sở UBND và Công an xã Ea Ktur, sát hại ba cán bộ, sau đó ra đường bắn chết ba người.

Bối cảnh

Những thông tin sau đây không nhất thiết liên quan tới vụ tấn công này, nhưng là bối cảnh chính trị – xã hội trên địa bàn hai xã kể trên, vốn là hai xã liền kề trong huyện Cư Kuin. Huyện này gần đây là điểm nóng liên quan tới đất đai và một vụ dọa giết phóng viên điều tra Nguyễn Văn Tuấn của báo Tiền Phong, bên cạnh vấn đề tôn giáo.

Trước hết, hai xã Ea Tiêu và Ea Ktur liên quan trực tiếp tới hai dự án xây dựng lớn trong thời gian vừa qua:

– [Dự án đường Hồ Chí Minh](#), đoạn đường tránh phía Đông TP. Buôn Ma Thuột, với chiều dài hơn 39km, có tổng kinh phí

hơn 1.500 tỷ đồng, do Bộ Giao thông – Vận tải phê duyệt chủ trương đầu tư và Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng công trình Giao thông và Nông nghiệp phát triển nông thôn tỉnh Đắk Lắk làm chủ đầu tư. Dự án này đi qua các thửa đất nông nghiệp do một số công ty cà phê đang quản lý. Các công ty cà phê này lại đang khoán đất cho các hộ nông dân canh tác. [3]

– [Khu đô thị mới Trung Hòa](#), đã được quy hoạch, nằm gọn trong hai xã này. [4] Để xây dựng khu đô thị mới, chính quyền dự kiến sẽ phải thu hồi đất nông nghiệp từ các công ty cà phê dọc quốc lộ 27. Theo báo chí nhà nước, từ khi có quy hoạch khu đô thị này, tình trạng sốt đất gia tăng, nhiều hộ dân đang canh tác trên các phần đất nông nghiệp này đã sang tay một số thửa đất cho những người đầu tư, đầu cơ. Hiện có đến [500 trường hợp](#) được cho là lấn chiếm, mua bán, sử dụng đất, xây dựng nhà trái phép trên đất nông nghiệp do các công ty cà phê quản lý, trong đó có nhiều hộ nằm gọn trong khu vực quy hoạch khu đô thị mới. [5]

Liên quan tới hai dự án nói trên, trong thời gian gần đây, hoạt động giải phóng mặt bằng và cưỡng chế thu hồi đất diễn ra liên tục.

– Từ ngày 27-31/5/2022, UBND huyện Cư Kuin [cưỡng chế tháo dỡ](#) 64 công trình của 58 hộ được cho là xây dựng trái phép trên đất nông nghiệp do Công ty Trách nhiệm hữu hạn Cà phê Việt Thắng quản lý tại xã Ea Tiêu. Theo quy hoạch, các công trình này nằm trong khu đô thị mới Trung Hòa. [6]

– Ngày 1/3/2023, có 29 hộ dân được cho là đã [tự nguyện bàn giao](#) đất nông nghiệp cho UBND huyện trước thời điểm cưỡng chế đất để giải phóng mặt bằng cho dự án đường tránh phía Đông, dự kiến diễn ra trong hai ngày 2-3/3. Trước đó, các hộ

này không bàn giao vì chưa thỏa thuận được tiền đền bù với các công ty cà phê đang quản lý các thửa đất nông nghiệp này. [7]

Điều đáng chú ý là các thông tin liên quan tới hai vụ cưỡng chế trên đều không phỏng vấn các hộ dân bị cưỡng chế mà chỉ có thông tin từ phía chính quyền. Dựa trên các thông tin này, chúng ta không thể biết được lý do vì sao các hộ dân này không chịu bàn giao đất khi có quyết định thu hồi mà phải để chính quyền phải ra quyết định cưỡng chế.

Cũng liên quan tới dự án đường tránh phía Đông nói trên, tháng Năm vừa qua, báo Tiền Phong có đăng một [phóng sự điều tra](#) về nạn “đất tặc”, cụ thể như sau: [8]

– Phóng sự được thực hiện ngày 27-28/4/2023, ghi nhận hai chiếc máy xúc hoạt động trong khu vực đất của ông Hương ở thôn 8, xã Ea Ktur. Các máy xúc này liên tục cào đất từ quả đồi nằm trong thửa đất này, chất lên các xe tải lớn.

– Các xe tải này chở và đổ đất tại khu vực đang thi công công trình đường tránh phía Đông. Ước tính có hàng chục ngàn mét khối đất đã bị xúc mang đi.

– Ông Hương được cho là đã cho ông N.D.T. đào và xúc đất mang đi. Theo Luật Khoáng sản, đây là hành vi vi phạm pháp luật.

– Chính quyền xã Ea Ktur cho biết đã xử phạt ông Hương 4 triệu đồng, đồng thời nói rằng tình trạng đào đất quanh khu vực này để phục vụ cho “dự án khác” cũng đã xảy ra trước đó.

– Ngày 18/5, phóng viên Nguyễn Văn Tuấn – người thực hiện phóng sự điều tra này – nhận được các cuộc điện thoại [doa giết cả nhà](#) nếu tiếp tục điều tra. [9]

Vấn đề tôn giáo ở huyện Cư Kuin cũng được báo chí nhà nước khắc họa như một điểm nóng, liên quan tới các nhóm Tin Lành và Mặt trận Thống nhất Đấu tranh của các Sắc tộc bị Áp bức (FULRO). Tuy nhiên, không có nhiều thông tin trong vài năm gần đây liên quan tới hai xã Ea Ktur và Ea Tiêu – nơi xảy ra vụ tấn công.

– Trích theo [báo Đắk Lắk](#) (2017): “Tại buôn K’nia (xã Ea Tiêu) có Ama Chới, tín đồ đạo Tin Lành, trước đây do lầm lạc nghe lời các đối tượng phản động Fulrô làm điều xấu với buôn làng. Sau khi được chính quyền, cán bộ Công an các cấp giáo dục, cải tạo, Ama Chới đã hiểu ra sai trái của mình, hồi tâm, hối cải, vượt khó vươn lên, chăm lo làm ruộng rẫy để cải thiện cuộc sống.” [10]

– Trích theo [VOV](#) (2021): “Tại Mỹ, đầu năm 2019, Y Hin Niê đã tăng cường liên lạc, tiếp tục chỉ đạo số cốt cán trong nước mà đứng đầu là con trai hấn là Yjôl Bkrông ở buôn Ea Khít, xã Ea Bôk, huyện Cư Kuin, Đắk Lắk phục hồi, phát triển lực lượng, kiện toàn lại cái gọi là ‘Giáo hội Tin lành đáng Christ Việt Nam – ECCV’.” [11]

– Trang thông tin điện tử của [Công an tỉnh Đắk Lắk](#) (2023) có bài nói về các nhân vật Y Pher Hdrue, Y Quynh Bđăp ở huyện Cư Kuin đã tham gia tổ chức FULRO, bị bắt và bị kết án tù giam vì tội “Phá hoại chính sách đoàn kết và hủy hoại tài sản”. Sau khi ra tù, họ đã vượt biên sang Thái Lan từ tháng 8/2018. [12]

Xin lưu ý lại một lần nữa: Thông tin bối cảnh trên đây không nhất thiết liên quan tới vụ tấn công vào các trụ sở công quyền ở Ea Tiêu và Ea Ktur.

Bình luận của Luật Khoa

Lưu ý: Đây chỉ là một quan điểm trong vô số quan điểm khác nhau. Nếu bạn có ý kiến phản hồi hoặc phản bác, bạn có thể hồi âm vào email này cho Luật Khoa.

– Trong tình hình khủng hoảng này, việc minh bạch thông tin là tối quan trọng. Tuy nhiên, báo chí chính thống đang đưa tin rất vắn tắt và nhỏ giọt theo Bộ Công an mà không có các nguồn tin độc lập từ các nhân chứng và người dân, khiến dư luận không có bức tranh đầy đủ (dù chỉ là tương đối) về vụ việc. Ngay cả thông tin chi tiết hơn về các nạn nhân của vụ tấn công này cũng chưa được công bố, dù là thông tin đã khử danh tính đi chẳng nữa. Đây là cách kiểm soát thông tin điển hình của chính quyền trong các tình huống khủng hoảng, mà gần đây là cuộc khủng hoảng Đồng Tâm năm 2020. Và sau cùng, không có gì đảm bảo thông tin trên báo hiện nay là chính xác.

– Các nghi phạm bị bắt trong vụ việc này rất có khả năng sẽ bị tra tấn nặng nề để ép cung nhằm phục vụ mục tiêu phá án nhanh của cơ quan điều tra. Điều đáng quan ngại là do thông tin trên báo đang định hình họ là một nhóm khủng bố, nên dù họ có bị tra tấn đi chẳng nữa cũng sẽ không được mấy ai quan tâm. Việc tra tấn cũng sẽ dễ dàng được biện minh bằng lý do an ninh, trong khi khía cạnh nhân quyền và động cơ gây án của các nghi phạm sẽ bị phớt lờ.

– Một số trang mạng thân chính quyền, chẳng hạn [Tifosi](#), đã đăng bài ám chỉ vụ việc có thể liên quan tới vấn đề tôn giáo và FULRO. [13] Việc này có thể biến các hội nhóm tôn giáo ở huyện Cư Kuin và tỉnh Đắk Lắk nói chung trở thành “dê té thần”, đặc biệt là các hội nhóm Tin Lành và một số nhóm mà chính quyền gọi là “tà đạo”. Các cáo buộc vô căn cứ nhắm vào các hội nhóm tôn giáo là chuyện thường thấy ở nước ta, mà

điển hình là [vu Hôi thánh Truyền giáo Phục hưng](#) trong thời kỳ đại dịch COVID-19. [14]

Chú thích:

1. *Thông tin ban đầu về vụ việc mất an ninh, trật tự xảy ra tại Đắk Lắk.* (n.d.). Bộ Công An. Retrieved June 11, 2023, from <https://bocongan.gov.vn/tin-an-ninh-trat-tu/thong-tin-ban-dau-ve-vu-viec-mat-an-ninh-trat-tu-xay-ra-tai-dak-lak-t35381.html>
2. *Vụ tấn công trụ sở Công an xã ở Đắk Lắk: Đã bắt được 6 đối tượng.* (n.d.). TTXVN. Retrieved June 11, 2023, from <https://www.vietnamplus.vn/vu-tan-cong-tru-so-cong-an-xa-o-da-k-lak-da-bat-duoc-6-doi-tuong/867639.vnp>
3. Phan Tuấn. (2023, March 2). *Người dân bàn giao mặt bằng trước giờ cưỡng chế ở dự án 1.500 tỉ đồng.* Lao Động. <https://laodong.vn/bat-dong-san/nguoi-dan-ban-giao-mat-bang-truoc-gio-cuong-che-o-du-an-1500-ti-dong-1153207.ldo>
4. Huỳnh Thủy. (2022, June 3). *Cưỡng chế xong 64 công trình trái phép trên đất cà phê, hơn 500 điểm khác vào tầm ngắm.* Báo Điện Tử Tiền Phong. <https://tienphong.vn/cuong-che-xong-64-cong-trinh-trai-phep-tren-dat-ca-phe-hon-500-diem-khac-vao-tam-ngam-post1442797.tpo>
5. *Huyện Cư Kuin: Kiên quyết “dẹp loạn” xây dựng trái phép.* (n.d.). Báo Đắk Lắk Điện Tử. <https://baodaklak.vn/xa-hoi/202205/huyen-cu-kuin-kien-quyet-dẹp-loan-xay-dung-trai-phep-dee41c8/>
6. Xem [4]

7. *Huyện Cư Kuin: Kiên quyết “đẹp loạn” xây dựng trái phép.* (n.d.). Báo Đắk Lắk Điện Tử.

<https://baodaklak.vn/xa-hoi/202205/huyen-cu-kuin-kien-quyet-d-ep-loan-xay-dung-trai-phep-dee41c8/>

8. Nhóm Pv Tây Nguyên. (2023, May 25). Mai phục “đất tặc.” *Báo Điện Tử Tiền Phong.*

<https://tienphong.vn/mai-phuc-dat-tac-post1537428.tpo>

9. Nhóm Pv Tây Nguyên. (2023b, May 26). Vụ mai phục “đất tặc”: Phóng viên Báo Tiền Phong bị đe dọa “giết cả nhà.” *Báo Điện Tử Tiền Phong.*

<https://tienphong.vn/vu-mai-phuc-dat-tac-phong-vien-bao-tien-phong-bi-de-doa-giet-ca-nha-post1537675.tpo>

10. *Nỗ lực bảo đảm an ninh trật tự ở vùng tôn giáo.* (n.d.). Báo Đắk Lắk Điện Tử.

<https://baodaklak.vn/channel/3606/201701/no-luc-bao-dam-an-ninh-trat-tu-o-vung-ton-giao-5516732/>

11. Sau Tin lành Đê ga, lại xuất hiện tổ chức phản động đội lốt tôn giáo ở Tây Nguyên. (2021, September 24). VOV.VN.

<https://vov.vn/chinh-tri/sau-tin-lanh-de-ga-lai-xuat-hien-to-chucphan-dong-doi-lot-ton-giao-o-tay-nguyen-892373.vov>

12. *Vạch trần bộ mặt thật của nhóm “Người Thương vì Công lý – MSFJ.”* (2023, June 7). Công an Tỉnh Đắk Lắk.

<https://congan.daklak.gov.vn/-/vach-tran-bo-mat-that-cua-nhom-nguoi-thuong-vi-cong-ly-msfj->

13. Xem:

<https://www.facebook.com/tifosi.hpo/posts/pfbid02nsxgzaAXAh8W7qrEgK29AiHrFc2GJExt5p5DiWeQR4vSkW1goRaBT6B6Kr7H1V8YI>

14. Một năm sau vụ án Hội thánh Truyền giáo Phục Hưng, mục sư Võ Xuân Loan: “Chính quyền còn nợ tôi lời xin lỗi.” (2022).

Luật Khoa Tạp Chí.

<https://www.luatkhoa.com/2022/05/mot-nam-sau-vu-an-hoi-than-h-truyen-giao-phuc-hung-muc-su-vo-xuan-loan-chinh-quyen-con-no-toi-loi-xin-loi/>

Xung đột sắc tộc ở Tây Nguyên

Capture à partir de : baotienngdan.com

Dương Quốc Chính

11-6-2023

Đã bắt 6 đối tượng tấn công trụ sở Công an xã tại Đăk Lăk

Chú Nháy, 11/06/2023, 12:37

CAND Trưa 11/6, Trung tướng Tô Ân Xô, Người phát ngôn Bộ Công an cho biết, các đơn vị nghiệp vụ của Bộ Công an và Công an tỉnh Đăk Lăk đã phối hợp bắt giữ 6 đối tượng tấn công trụ sở Công an xã tại Đăk Lăk, làm một số Công an xã, cán bộ xã và người dân thương vong.

Một số đối tượng trong băng nhóm nổ súng tấn công trụ sở Công an xã vừa bị bắt giữ.

Báo CAND sẽ tiếp tục cập nhật thông tin mới nhất về vụ việc.

 Bộ Công an thông tin về vụ tấn công trụ sở Công an xã tại Đăk Lăk

 Bộ Công an thông tin về vụ gây rối trật tự công cộng tại xã Đồng Tâm

 Đăk Lăk tấn công trụ sở Công an xã thương vong Quỳnh Vinh

Ảnh chụp màn hình

Tây Nguyên nguyên là hai nước Thủy Xá và Hoả Xá, đến thời Minh Mạng vẫn chỉ là thuộc quốc của Đại Nam. Có lẽ chúa rồi vua Nguyễn cũng không định xâm lược và sát nhập. Khi Pháp chiếm Đông Dương thì vùng này mới được nhập và An Nam (Trung Kỳ), vì người Pháp mới tận dụng được lợi thế về đất đai và tài nguyên ở đây, các đồn điền cafe, cao su... mới chỉ có từ khi người Pháp xâm lược. Có nghĩa là đây là vùng đất cuối cùng được nhập vào Việt Nam.

Đến giai đoạn Quốc gia Việt Nam, vùng này được quy chế tự trị dành riêng cho Hoàng gia, gọi là Hoàng triều cương thổ. Các lãnh đạo địa phương chỉ thần phục Quốc trưởng Bảo Đại. Đến thời VNCH, ông Diệm thống nhất quốc gia nên xoá bỏ Hoàng triều cương thổ, nhập vào VNCH.

Trong chiến tranh Việt Nam, dân Tây Nguyên vẫn có những nhóm chống quân cộng sản, chứ không phải trên dưới một lòng theo Việt cộng như sách báo chính thống viết đâu. Điển hình là [vụ thảm sát Đắk Sơn](#), anh em Google để biết chi tiết, có cả ảnh. Đây là một vùng ở Đắk Lắk luôn. Tức là mầm mống xung đột nó có từ lâu đời rồi.

Khi chiến tranh Việt Nam kết thúc thì tổ chức FULRO vẫn tồn tại ở Tây Nguyên đến 1992. Anh em Google tiếp để biết [FULRO là tổ chức nào](#). Đại khái đây là tổ chức đấu tranh để giành độc lập cho các dân tộc Tây Nguyên, gồm cả người Chăm và Khmer. Có nghĩa là họ chống lại sự cai trị của người Kinh gồm cả VNCH lẫn Việt Nam cộng sản.

Năm 1999, [nhà nước DEGAR được thành lập](#), đây là nhà nước tự xưng của người dân tộc ở Tây Nguyên. Thủ đô cũng ở Đắk Lắk. Google để biết chi tiết. Nhà nước này trên lý thuyết vẫn tồn tại, lãnh đạo lưu vong.

Mấy hôm trước, trùng hợp thay, [**có ông thầy giáo cũng ở Đắk Lắk mới bị kết án**](#) vì kêu gọi dân chủ, nhân quyền trên Facebook. Nên mình mới bảo là vùng này rất nhạy cảm chính trị, nên dân mà ngo ngoe chống đối là bị dính án ngay. Hôm qua xảy ra vụ cũng ở Đắk Lắk, hiện chưa công bố nguyên nhân chính thức dẫn tới vụ khủng bố'. Nhưng nhiều người đồn đoán là tổ chức Degar đứng sau, cũng có người cho rằng chỉ là tranh chấp đất đai.

Mình tóm lược lại một số thông tin về sự nhạy cảm chính trị, nguy cơ ly khai của vùng này để mọi người hiểu bản chất của lịch sử xung đột ở vùng đất Tây Nguyên. Chuyện tương tự diễn ra khá phổ biến trên thế giới. Đặc biệt là ở các nước cộng sản hay độc tài thì nó diễn ra càng bạo lực hơn. Bên Tàu thì Tân Cương, Tây Tạng cũng không khác gì Tây Nguyên. Các vụ khủng bố rồi đàn áp đẫm máu diễn ra nhiều ở Nga, TQ vì nguyên nhân sắc tộc. Vùng Kosovo cũng vậy, đang tái diễn bạo lực.

Nói chung là việc cai trị những vùng đất mới có lịch sử, văn hoá, dân tộc quá khác biệt với các nơi khác là không hề đơn giản. Ở nhiều nước hay nhiều giai đoạn lịch sử thì các vùng đất này phải có quyền tự trị tương đối thoáng. Ngay ở TQ cũng có khu tự trị dân tộc Choang ở Quảng Tây giáp Việt Nam. Nga cũng có nước CH tự trị. Việt Nam hiện không có và đã từng có ở Tây Nguyên và miền núi phía Bắc (người Mèo).

Hiện tại chưa rõ nguyên nhân vụ vừa xong là gì, nhưng mâu thuẫn sắc tộc thường không được công bố là nguyên nhân chính thức, dễ bị lái thành mâu thuẫn thuần túy hình sự.

Vụ tấn công tại Đắk Lắk: Công an ráo riết bắt người, báo nước ngoài loan tin

11-06-2023

Capture à partir de :[rfa.org](https://www.rfa.org)

Số người bị bắt trong vụ tấn công hai trụ sở công an xã ở Đắk Lắk tính đến chiều ngày 11/6 lên đến 16 người.

Hãng tin AFP loan và được mạng Bloomberg dẫn lại; một số báo nước ngoài như tờ Bangkok Post ở Thái Lan đưa tin.

Trung Tướng Tô Ân Xô, người phát ngôn Bộ Công an Việt Nam, vào chiều tối ngày 11/6 cập nhật về số người bị bắt với truyền thông Nhà nước như vừa nêu.

Như tin đã loan, vào rạng sáng 11/6 có 40 người mặc áo rằn ri chia ra hai nhóm tấn công vào trụ sở công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur, thuộc huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk làm sáu cán bộ xã, công an tử vong.

Một số trong nhóm người này sau đó ra ngã ba Ea Sim, Quốc lộ 27, chặn một ô tô bán tải rồi bắn chết một tài xế, theo bản tin của VnExpress bị xóa sau khi đăng tải không lâu.

Theo AFP, vùng đất Tây Nguyên- nơi nhiều nhóm dân tộc thiểu số cư ngụ, là một khu vực nhạy cảm đối với chính phủ toàn trị Việt Nam. Đây là một điểm nóng với nhiều bất đồng trong nhiều vấn đề, gồm chuyện đất đai.

Hãng tin này cũng cho rằng nổ súng bạo lực cực kỳ hiếm tại Việt Nam vì người dân không được phép sở hữu súng đạn; trong khi thị trường chợ đen buôn bán các loại vũ khí rất giới hạn.

Hai vụ được AFP nhắc lại là vụ nổ súng ở một trường gà tại ngoại vi Thành phố Hồ Chí Minh hồi tháng 1/2020; và vụ hai viên chức cấp cao tại tỉnh Yên Bái bị một đồng nghiệp bắn chết hồi năm 2016 ngay tại cơ quan; hung thủ tự tử sau đó.

Đắc Lắc: Báo nhà nước xóa bài "xả súng ở hai trụ sở công an xã khiến 6 cán bộ tử vong"

2023.06.10

Capture à partir de : [rfa.org](https://www.rfa.org)

Hai bản tin của báo chí nhà nước về sự việc nghiêm trọng ở khu vực Tây Nguyên bị xóa không lâu sau khi đăng tải.

Hai trụ sở công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur, thuộc huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk bất ngờ bị tấn công trong rạng sáng 11/6 khiến ít nhất 6 cán bộ tử vong và nhiều người khác bị thương, theo như bản tin của báo chí nhà nước.

Mạng báo VnExpress sáng 11/6, dẫn thông tin từ Bộ Công an cho biết, báo cáo từ Công an tỉnh Đắk Lắk thể hiện, lúc 0 giờ 35 phút ngày 11/6, khoảng 10 người mặc đồ rằn ri, đi xe máy đến trụ sở Ủy ban và Công an xã Ea Tiêu.

Sau khi sát hại 2 cán bộ công an, những người này ra ngã ba Ea Sim, Quốc lộ 27, chặn ô tô bán tải và bắn chết tài xế.

Cùng lúc, một nhóm khác gồm 30 người đi hai xe Jeep và xe máy, tấn công trụ sở UBND và Công an xã Ea Ktur.

Những người này dùng súng và dao tấn công một thiếu tá 42 tuổi, một đại úy 35 tuổi và hai thượng úy 21 và 29 tuổi. Bí thư xã, Chủ tịch xã và một thanh niên sau đó cũng bị bắn.

Bước đầu ghi nhận có bảy người tử vong trong đó có một người dân, ba người khác bị thương, tuy nhiên hiện chưa rõ động cơ gây án.

Bản tin này của VnExpress bị xóa sau khi đăng bài chỉ vài phút.

Phóng viên Đài Á Châu Tự Do gọi cho số điện thoại đường dây nóng công an tỉnh Đắk Lắk để hỏi vụ việc, tuy nhiên người trực ban cho biết đây là số của Trục ban hình sự và đề nghị gọi cho phòng tham mưu công an tỉnh để nắm thông tin.

Chúng tôi cũng thử gọi vào số điện thoại của công an huyện Cư Kuin nhưng không thể kết nối.

Bản tin của VnExpress cũng cho biết, Bộ Công an huy động nhiều lực lượng, trong đó có Trung đoàn Cảnh sát Cơ động Tây nguyên, phối hợp Công an và Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Đắk Lắk, truy bắt những người này, kiểm soát nhiều tuyến đường qua lại.

Nhà chức trách cũng khuyến cáo người dân huyện Cư Kuin và các địa phương lân cận bình tĩnh, không hoang mang và thực hiện theo yêu cầu của chính quyền cùng các lực lượng chức năng.

"Nếu ai có thông tin liên quan đến nhóm đối tượng trên đề nghị cung cấp ngay cho cơ quan công an nơi gần nhất", văn bản của Bộ Công an nêu.

Báo mạng Công Thương trước đó có bài viết "Đắc Lắc: Đối tượng lạ mặt xông vào trụ sở xã bắn 6 cán bộ tử vong", tuy nhiên tờ báo này rút bài không nêu lý do sau đó không lâu.

Các tờ báo trong nước sau đó đăng tải bản tin ngắn gọn dẫn lời Trung tướng Tô Ân Xô, người phát ngôn Bộ Công an cho hay, có một nhóm người chưa xác định danh tính dùng súng tấn công trụ sở Công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur làm chết và bị thương một số cán bộ công an xã, cán bộ xã và người dân.

Theo Thông tấn xã Việt Nam, ông Tô Ân Xô cũng khuyến cáo, các cơ quan truyền thông cần kiểm chứng thông tin trước khi đăng tải để đảm bảo thông tin đúng sự thật.

Hai đồn công an xã ở Dak Lak bị tấn công, nhiều người thiệt mạng

Capture à partir de : [bbc.com](https://www.bbc.com)

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Cảnh sát cơ động Việt Nam (hình minh họa)

11 tháng 6 2023

Giới chức Việt Nam nói một số người chết và bị thương sau các vụ tấn công bằng súng vào hai đồn cảnh sát tại Tây Nguyên.

Bộ Công an nói cho đến nay đã có 16 người bị bắt giữ liên quan đến các vụ nổ súng hôm Chủ Nhật ở huyện Cu Kuin, tỉnh Dak Lak.

Cảnh sát, viên chức địa phương và dân thường đều bị nhắm vào trong vụ tấn công vào trụ sở công an xã tại Ea Tieu và Ea Ktur hồi đầu giờ sáng Chủ Nhật, tuy nhiên giới chức chưa công bố các con số chi tiết.

"Nhiều đồng chí công an xã, cán bộ xã và người dân thiệt mạng và bị thương," báo Tiền Phong đưa tin.

Căng thẳng sắc tộc lâu nay đã dâng cao tại Tây Nguyên, nơi được coi là khu vực nhạy cảm đối với chính quyền Việt Nam.

Từ lâu nay, nơi đây đã là điểm nóng, người dân bất mãn về một số vấn đề, trong đó có chuyện đất đai và quyền sử dụng đất.

Một số sắc tộc thiểu số sống trong khu vực, được gọi chung là người Thượng, từng đứng về phía Việt Nam Cộng hòa do Hoa Kỳ hậu thuẫn trong thời Cuộc chiến Việt Nam. Một số đòi có thêm quyền tự trị, một số khác muốn ủng hộ sự độc lập của vùng này.

Một số tờ báo của nhà nước đã sớm đưa tin ngay sau khi vụ việc xảy ra, nhưng rồi nhanh chóng rút bài. Tuy nhiên, sau đó vài tiếng, các báo đồng loạt đăng tải tin này.

Bộ Công an chưa cho biết nguyên nhân gì dẫn đến hai vụ nổ súng hôm Chủ Nhật, và những người nổ súng là ai, nói đang "tiếp tục điều tra, làm rõ".

Bạo lực súng đạn và mâu thuẫn đất đai

Bạo lực súng đạn là điều hiếm khi xảy ra tại Việt Nam, nơi việc sở hữu súng là bất hợp pháp.

Bốn người bị bắn chết trong một vụ cá cược đá gà bất hợp pháp ở ngoại vi TP Hồ Chí Minh hồi tháng 1/2020.

Hồi 2016, hai lãnh đạo cao cấp của tỉnh Yên Bái bị một đồng nghiệp bắn chết tại trụ sở làm việc, trước khi tay súng tự sát.

Tuy nhiên, có nhiều vụ bạo lực nghiêm trọng xảy ra liên quan tới mâu thuẫn, tranh chấp đất đai.

Tháng 10/2016, tại tỉnh Dak Nong, một số người dùng súng tự chế bắn trong cuộc xô xát quanh việc san ủi mặt bằng, khiến ba người chết, 16 người bị thương.

Hồi 2012, tại Hải Phòng xảy ra vụ ông Đoàn Văn Vươn và một số người nổ súng hoa cải chống lại hoạt động cưỡng chế đất ở huyện Tiên Lãng. Đây được xem như một trong những vụ đỉnh điểm về xung đột đất đai dẫn đến sự phản kháng uất ức của người dân.

Ông Vươn bị đưa ra xét xử với tội danh 'giết người' và 'chống người thi hành công vụ' với mức án tù 5 năm. Trong vụ này, giới chức nói "sáu cán bộ, chiến sĩ công an và quân đội bị thương".

Ông Vươn, người luôn khẳng định mình vô tội và từng nói với BBC, "việc làm của tôi là cần thiết", được ân xá sau 3 năm thụ án.

Cũng liên quan tới mâu thuẫn đất đai, một vụ khác gây chấn động trong những năm gần đây là vụ giới chức trong đêm đưa

lực lượng công an đông đảo tới tập kích người dân xã Đồng Tâm, ngoại thành Hà Nội, hồi 1/2020.

Giới chức nã đạn, khiến ông Lê Đình Kinh, người được coi là thủ lĩnh trong cuộc đấu tranh của người dân Đồng Tâm với chính quyền, tử vong trong phòng ngủ. Người dân kháng cự bằng bom xăng và lựu đạn, giới chức kết luận, khiến ba công an bị thiêu cháy.

Việt Nam bắt 16 nghi can trong vụ nổ súng tại đồn công an

11/06/2023

[Reuters](#)

Capture à partir de : voatiengviet.com

11/06/2023 Việt Nam | An
Tin tức 14:20 ngày 11/06/2023. Lực lượng Công an đã bắt giữ 16 đối tượng có liên quan đến vụ việc xảy ra tại huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk. Trong thời điểm này, đã giải thoát 2 công dân bị bắt làm con tin, 31 công dân tự giải thoát.
Theo đó, sáng sớm ngày 11/06/2023 tại địa bàn huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk đã xảy ra vụ việc 01 nhóm người khác xâm nhập đánh đập, bắt giữ công dân và công an viên xã Ea Tiêu và Ea Ktur làm một số đồng chí Công an xã viên bị và 01 người dân thương vong.

Một trong các nghi can bị bắt giữ.

Việt Nam đã bắt giữ 16 nghi can trong vụ nổ súng tại đồn công an khiến một số cảnh sát và dân thường thiệt mạng hoặc bị thương, Bộ Công an cho biết hôm Chủ Nhật.

Một nhóm người đã nổ súng tại đồn công an ở Ea Tiêu và Ea Ktur tại tỉnh Đắk Lắk vào sáng sớm Chủ nhật, Bộ Công an cho biết trong một thông cáo, nhưng không nói rõ chính xác con số thương vong.

Bộ cho biết rằng những người thiệt mạng bao gồm 4 công an trong độ tuổi từ 30 đến 35, đồng thời cho biết thêm rằng những người thương vong khác bao gồm các quan chức chính quyền địa phương và dân thường.

Theo thông cáo, công an cũng đã giải cứu được hai con tin trong vụ này, đồng thời cho biết thêm rằng một con tin khác đã tự trốn thoát được.

Bộ không cung cấp thông tin chi tiết về các nghi phạm và cho biết rằng công an đang tìm kiếm các nghi can khác.

Thông cáo trên trang web của chính phủ đã chia sẻ hình ảnh của một số nghi phạm bị còng tay cũng như hình ảnh súng trường và dao của các nghi can này.

Truyền thông nhà nước đưa tin trước đó hôm Chủ nhật rằng năm trong số những người bị bắt đến từ tỉnh Đắk Lắk và người còn lại đến từ tỉnh Gia Lai lân cận, cả hai đều ở Tây Nguyên, vùng trồng cà phê lớn nhất của Việt Nam.

Hiện chưa rõ liệu các nghi phạm có thuộc một nhóm chính trị nào hay không.

Vào năm 2020, một tòa án Việt Nam đã kết án 20 người với mức án từ 2 đến 24 năm tù về tội khủng bố, sau khi kết luận họ có tội liên quan đến vụ đánh bom đồn công an.

Vì sao xảy ra vụ tấn công hai trụ sở công an ở Đắk Lắk ?

Capture à partir de :[bbc.com](https://www.bbc.com)

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Cảnh sát cơ động Việt Nam (ảnh minh họa)

12 tháng 6 2023, 18:53 +07

Cập nhật 2 giờ trước

Hiện đã có 26 người thuộc diện tình nghi bị bắt trong vụ tấn công hai trụ sở Công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur diễn ra ở Đắk Lắk vào rạng sáng ngày 11/6.

Sáng 12/6, trung tướng Tô Ân Xô, người phát ngôn Bộ Công an, cho biết các lực lượng chức năng đã "làm việc trắng đêm" và đang truy bắt những người còn lại trong nhóm tấn công ở huyện Cư Kuin.

[Hai đồn công an xã ở Dak Lak bị tấn công, nhiều người thiệt mạng](#)

Diễn biến sự việc

Theo trang VnExpress, khoảng 0 giờ 35 phút ngày 11/6, tại địa bàn xã Ea Tiêu, huyện Cư Kuin có một nhóm đối tượng khoảng

10 người mặc đồ rằn ri, đi xe máy kéo đến trụ sở Ủy ban và Công an xã Ea Tiêu. Sau khi sát hại hai cán bộ công an, nhóm này ra ngã ba Ea Sim, quốc lộ 27, chặn ô tô bán tải và bắn chết tài xế.

Cùng lúc, một nhóm khác gồm 30 người đi hai xe Jeep và xe máy, tấn công trụ sở UBND và Công an xã Ea Ktur. Chúng dùng súng và dao tấn công một thiếu tá 42 tuổi, một đại úy 35 tuổi và hai thượng úy 21-29 tuổi. Gây án xong, chúng ra đường bắn Bí thư, Chủ tịch xã và một thanh niên, trích VnExpress.

Tuy nhiên, bản tin này của VnExpress cùng với chi tiết có "sáu cán bộ hy sinh, một người tử vong" đã bị gỡ bỏ khỏi trang sau vài phút đăng tải.

Báo chí trong nước ngày 11/6 sau đó đăng tin về vụ việc nhưng không công bố cụ thể số thương vong, chỉ nói "làm chết và bị thương một số cán bộ xã, công an xã và người dân" - trích Tuổi Trẻ.

Báo Thanh Niên đưa tin, hôm 12/6, Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm quyết định thăng cấp một bậc cho bốn cán bộ công an qua đời trong vụ tấn công gồm Đại úy Trần Quốc Thắng, Thượng úy Hà Tuấn Anh thuộc xã Ea Tiêu cùng Thiếu tá Hoàng Trung, Thượng úy Nguyễn Đăng Nhân thuộc xã Ea Ktur.

Như vậy, tường thuật của VnExpress và Thanh Niên cho thấy có tổng cộng bảy người chết. Trong đó, có sáu cán bộ - tức gồm bốn chiến sỹ công an (tử vong tại trụ sở) cùng một chủ tịch xã, một bí thư xã Ea Ktur (bị bắn khi nhóm tấn công tháo chạy); và một người dân là tài xế.

Con số này khớp với tường thuật của VnExpress ghi là "bước đầu ghi nhận bảy người chết, ba người bị thương".

Tuy nhiên, nguồn tin của BBC cho hay một thanh niên bị bắn trên đường cùng chủ tịch và bí thư xã Ea Ktur cũng thiệt mạng, nâng tổng số người chết lên tám. Hai người bị thương còn lại, theo báo [Thanh Niên](#) là đại úy Lê Kiên Cường và thượng úy Đàm Đình Bốp thuộc xã Ea Ktur.

Báo Nhân dân tới chiều ngày 12/6 ghi nhận sự việc đã “làm 4 cán bộ Công an xã hy sinh; 2 cán bộ xã, 3 người dân thiệt mạng và 2 cán bộ Công an xã bị trọng thương.”

Có thể thấy nhóm tấn công nhắm vào hai trụ sở công an xã và các cán bộ công an. Vũ khí được cảnh sát thu giữ bao gồm dao, súng có vẻ là tự chế và thô sơ.

Người có mặt tại huyện Cư Kuin thời điểm xảy ra vụ việc và có người quen thiệt mạng, ông P.M Tiến nói với BBC sáng 12/6:

"Tôi đi dự đám cưới tại thôn 4, xã Ea Bhok, huyện Cư Kuin thì nghe tin từ em trai mình vào khuya thứ bảy ngày 10/6 lúc sự việc vừa xảy ra. Sáng hôm sau, tất cả người dân đều bàn nhau về chuyện đó.

"Phản ứng đầu tiên là mọi người cảm thấy kỳ lạ vì không ai chuẩn bị tâm lý cho một sự việc nghiêm trọng như vậy. Gia đình tôi thì cũng không có gì hoảng sợ, mọi người hạn chế đi tới những khu vực nóng chứ không sợ nhóm đó ủa vào nhà, vì cảm thấy vụ việc nhắm vào chính quyền nhiều hơn là xả súng hàng loạt," ông Tiến nói.

Ông Tiến cũng cho hay Thượng úy Nguyễn Đăng Nhân - một trong cán bộ công an tử nạn ở xã Ea Ktur là bạn học cấp 3 của vợ ông: "Bạn ấy là người Kinh, tính tình hiền lành, không may dính vào vụ này và thiệt mạng rất đáng tiếc," ông Tiến chia sẻ.

Phản ứng của báo chí và mạng xã hội

Thống kê từ một NGO sử dụng Social Listening cung cấp cho BBC chỉ ra rằng, có khoảng 2258 tin bài trên báo chí, các forum và mạng xã hội viết và bình luận về vụ tấn công, chỉ trong vòng nửa ngày hôm 11/6. Trong đó có 386 bài báo và 1707 bài đăng trên mạng xã hội (chủ yếu là Facebook).

Các tin tức về vụ việc bắt đầu nóng trên các kênh nêu trên từ khoảng sau 9 giờ sáng ngày 11/6, đỉnh điểm là 11 giờ sáng và kéo dài cho đến hết ngày. Với 2258 tin bài, sau khi lọc ra những tin tương tự thì còn 1837 bài viết được đăng tải trong khoảng 14 tiếng thì trung bình 1 tiếng có 161 lượt bình luận.

Nhìn chung, các bài viết đều có sắc thái tiêu cực khi đưa tin hay chia sẻ về vụ tấn công vào hai đồn công an.

Sáng ngày 11/6, ngoài VnExpress, trang Công thương cũng đăng tin về vụ việc nhưng sau đó gỡ bài. Vài tiếng đồng hồ sau, các báo đồng loạt đăng tin giống nhau, đều trích lời của Bộ Công an khi tường thuật về vụ việc.

Thông tin trong bài của VnExpress mô tả các đối tượng gây án "mặc đồ rằn ri, đi xe máy kéo đến trụ sở Ủy ban và Công an xã Ea Tiêu" cùng thông tin "bước đầu ghi nhận có 7 người tử vong, 3 người bị thương"- cũng bị đục bỏ và không thấy đăng lại sau đó.

BBC cũng nhận được tin, Ban Tuyên giáo ra chỉ đạo rằng báo chí phải "*chấp hành TUYỆT ĐỐI kỷ luật thông tin, chỉ đăng theo tin chính thức của Bộ Công an; không mở rộng thông tin, kiểm soát chặt chẽ bình luận.*"

Một nhà báo giấu tên từ Việt Nam nói với BBC rằng, trong tình hình có những vụ việc chấn động như trên xảy ra, báo chí thay

vì đóng vai trò phục vụ bạn đọc bằng cách tường thuật nhiều chiều thì phải chịu cảnh là cái loa phát ngôn của chính quyền:

"Chính quyền nào trong khủng hoảng cũng muốn kiểm soát dư luận, không ai muốn bung ra cho báo chí cả. Nhưng ở các nước có nền báo chí tự do thì các nhà báo được quyền tiếp cận và đưa tin một cách độc lập, không chịu sự chỉ đạo của chính quyền. Còn ở Việt Nam, bây giờ các tờ báo phải làm sao đưa thông tin một cách nhất quán, theo ý chí của nhà nước. Chân dung của thủ phạm là do chính quyền định đoạt, tính toán," nhà báo này nói.

Báo chí nước ngoài như AFP, Bloomberg, South China Morning Post cũng đưa tin về vụ tấn công.

Trang Tifosi với 258.000 lượt theo dõi gọi Ea Ktur nói riêng và huyện Cư Kuin và là "một địa bàn phức tạp":

"Đầu những năm 2000, bạo loạn Tây Nguyên diễn ra. Tại Ea Ktur và Ea Tiêu là hai địa bàn phức tạp. Mục đích của bạo loạn là thành lập nhà nước Đê Ga tự trị, phát động rủ rê người dân tham gia một số tà giáo phi pháp, tích lũy vũ khí, tấn công cả những người dân không nghe theo. Hiện nay, một số đầu mối, căn cứ của Fulro và Nhà nước Đê Ga, các tổ chức người Thượng vẫn tồn tại Thái Lan và hoạt động rất mạnh, được sự tài trợ của nước ngoài," trích Tifosi.

Từ khóa Fulro (**United Front for the Liberation of Oppressed Races** – Mặt trận giải phóng các sắc tộc bị áp bức) và Nhà nước Đê Ga được nhắc đến hơn 200 lần 2258 bài viết trên mạng xã hội sau vụ việc. Các tổ chức người Thượng cũng được gọi tên.

Nhóm Người Thượng vì Công lý từ Bangkok đã phát [thông cáo báo chí](#) vào chiều 11/6, tuyên bố họ "không liên quan đến bất kỳ

nhóm hoặc cá nhân nào xúi giục, thúc đẩy, âm mưu hoặc tiếp tay cho việc sử dụng bạo lực vì bất kỳ mục đích gì."

Nhóm này cũng tái khẳng định chủ trương hoạt động là "ôn hòa qua việc vận động cho tự do tôn giáo bằng cách hợp tác chặt chẽ với cộng đồng quốc tế, bao gồm Liên Hợp Quốc và các chính phủ của những nước dân chủ."

Sau vụ bạo loạn, ông P.M Tiến từ huyện Cư Kuin nói với BBC rằng, đã có những lời lẽ không hay khi nói đến người dân tộc.

"Người dân ở đây có nhiều luồng suy nghĩ. Những người nông cạn thì sẽ phán ngay nhóm tấn công là quân phản loạn, là Fulro, khủng bố, thậm chí là tàn tích của Nhà nước Đê Ga hay chế độ cũ. Còn người có hiểu biết thì rất dè chừng, không dám nói thẳng. Họ hiểu là có rất nhiều những xung đột có thể dẫn đến kết cục như vậy."

"Chẳng hạn như những cuộc cưỡng chế đất đai bằng dùi cui, roi điện. Hay những cuộc đàn áp người dân tộc biểu tình cho nguồn nước tưới tiêu, sinh hoạt của họ bị xả thải ô nhiễm. Tuy nhiên, hầu như tất cả đều đồng tình rằng dùng vũ lực như vậy, nhất là làm thiệt mạng cả dân thường là sai trái."

Các sự kiện khác ở huyện Cư Kuin

Về vụ tấn công vào hai đồn công an xã thuộc huyện Cư Kuin vào rạng sáng 11/6, Bộ Công an vẫn chưa đề cập đến nguyên nhân. Tuy nhiên, khi gõ từ khóa huyện Cư Kuin sẽ thấy đây là điểm nóng liên quan tới đất đai.

Từ ngày 27-31/5/2022, UBND huyện Cư Kuin [cưỡng chế](#) tháo dỡ 64 công trình được cho là xây dựng trái phép trên đất cà phê do Công ty Trách nhiệm hữu hạn Cà phê Việt Thắng quản lý tại xã Ea Tiêu.

Theo quy hoạch, các công trình này nằm trong khu đô thị mới Trung Hòa và từ khi thông tin này xuất hiện, giá đất sốt cao, nhiều người bỏ ra số tiền lớn mua lại và [xây dựng công trình trái phép](#).

Hồi tháng 4, ở huyện Cư Kuin cũng nổ ra biểu tình của người đồng bào Ede ở xã Ea Bhook, nhằm phản đối dự án Hệ thống thoát nước Khu Trung tâm hành chính huyện Cư Kuin. Người dân xung quanh hồ chống dự án vì lo ngại nước thải sẽ bị đưa vào hồ cùng với nước mưa, có thể gây ô nhiễm môi trường cũng như gây ngập lụt ở khu vực gần hồ. Hàng chục cảnh sát cơ động được điều đến trấn áp khiến nhiều người bị thương và bị bắt giữ trong ngày 21/4.

Tháng 2/2023, [báo Đắk Lắk](#) đưa tin huyện Cư Kuin đã tiến hành cưỡng chế thu hồi đất và giải phóng mặt bằng thực hiện Dự án đường Hồ Chí Minh đoạn tránh phía Đông TP Buôn Ma Thuột với chiều dài hơn 39km. Dự án có tổng kinh phí hơn 1.500 tỷ đồng, đi qua các thửa đất nông nghiệp do một số công ty cà phê đang quản lý.

Theo đó, nhà báo Nguyễn Văn Tuấn của tờ Tiền Phong đã điều tra hoạt động khai thác đất trái phép tự xã Ea Ktur, rồi chở đến đổ tại khu vực đang triển khai thi công dự án nói trên. Ngày 18/5, ông Tuấn nhận được các cuộc điện thoại dọa giết cả nhà nếu tiếp tục đến Cư Kuin điều tra. Bài phóng sự của nhà báo Tuấn đã được đăng vào ngày [28/5](#).

Bất ổn ở Tây Nguyên

Theo [Ủy ban Dân tộc](#), tính đến năm 1976, dân số Tây Nguyên là 1.225.000 người, gồm 18 dân tộc. Trong đó, dân tộc thiểu số chiếm khoảng 69,7% dân số. Đến năm 2004, dân số Tây Nguyên là 4.668.142 người, gồm 46 dân tộc, đồng bào dân tộc

thiểu số chiếm còn 25,3% dân số và trở thành thiểu số trên chính quê hương của mình.

Đến nay, ở Tây Nguyên có 54 dân tộc cùng chung sống với tổng dân số là 5,3 triệu người. Trong đó, người Kinh chiếm đa số khoảng 63,55%, các tộc người thiểu số chiếm 36,45%, trích [báo cáo](#) của Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội VN.

Nhà văn Nguyễn Ngọc trong một [cuộc phỏng vấn](#) do tác giả Nguyễn Hồng Anh thực hiện hồi tháng 4/2023 nhận định:

"Trong gần 50 năm qua, từ sau 1975, do những tác động không thận trọng của ta mặc dầu đã được cảnh báo, Tây Nguyên đã thay đổi quá nhiều. Tôi đã có lần viết: Tây Nguyên đã vượt ngưỡng.

"Chẳng hạn về dân số, chỉ trong khoảng hơn 30 năm Tây Nguyên đã tăng gấp 5 lần, lại chủ yếu tăng cơ học, tức do đưa người từ nơi khác đến, khiến cơ cấu dân cư đảo lộn lớn. Hiện nay người Kinh ở Tây Nguyên đã chiếm 75 tới 80%. Những người ở nơi khác đến, theo chỗ tôi được biết, lại hầu như không được chuẩn bị chút gì về mặt tư tưởng, tâm lý, thái độ khi đến một vùng văn hóa hết sức đặc trưng như thế này."

Căng thẳng sắc tộc lâu nay đã dâng cao tại Tây Nguyên, nơi được coi là khu vực nhạy cảm đối với chính quyền Việt Nam. Từ lâu nay, nơi đây đã là điểm nóng, người dân bất mãn về một số vấn đề, trong đó có chuyện đất đai và quyền sử dụng đất.

Năm 2000, một phong trào vận động tôn giáo người Thượng — Tin Lành Dega — khởi phát ở Tây Nguyên, mong muốn tự do chính trị rộng rãi hơn, bảo vệ đất đai của tổ tiên. Với một số người, là quyền tự trị hoặc tự quản.

Chưa đầy một năm sau đó, những cuộc biểu tình chưa từng thấy nổ ra vào tháng 2/2001 ở khắp bốn tỉnh Tây Nguyên. Hàng ngàn người Thượng kêu gọi chính quyền trả lại đất đai của tổ tiên và quyền tự do tôn giáo của họ.

Vào tháng 4/2004, tổng cộng khoảng 10.000–30.000 người Thượng tham gia biểu tình tại Đắk Lắk, Gia Lai, Đắk Nông. Theo nhận định lúc [bảy giờ](#), cuộc biểu tình này có quy mô và tổ chức hơn so với năm 2001.

Trong khoảng thời gian từ năm 2001 cho đến 2004, khủng hoảng tỵ nạn đã xảy ra khi có khoảng [2.000 người Thượng](#) ở Tây Nguyên đã bỏ chạy đến Campuchia sau khi bị chính quyền đàn áp.

[Tình cảnh những người Thượng vừa bị bắt ở Thái Lan](#)

Chụp lại video,
Người Thượng Việt ở Thái bị truy quét

Các cuộc biểu tình nhỏ hơn cũng nổ ra vào tháng 9/2002 và tháng [8/2008](#).

Chính phủ Việt Nam cáo buộc [FULRO đứng sau](#), giật dây đưa người dân tộc thiểu số vượt biên sang Campuchia để lập các

trại tị nạn, nhằm "chính trị và quốc tế hóa" vấn đề dân tộc thiểu số Tây Nguyên.

Việt Nam đã phát động những phong trào tuyên truyền mạnh mẽ, được quân đội và công an hỗ trợ, nhằm xóa bỏ Tin Lành Dega và ép tín đồ Cơ đốc người Thượng gia nhập Hội thánh Tin Lành Việt Nam - miền Nam, theo báo cáo của Tổ chức Theo dõi Nhân quyền - [Human Rights Watch](#) (HRW).

HRW cũng chỉ ra, các đơn vị "An ninh Tây Nguyên" chuyên trách (PA43) và lực lượng cảnh sát cơ động do trung ương chỉ huy được điều động tới Tây Nguyên để hỗ trợ công an cấp tỉnh và huyện truy bắt các nhà hoạt động người Thượng đang lẩn trốn.

[Tuyên Quang: Bắt người H'Mông theo đạo 'để chống Covid hay trấn áp tôn giáo'?](#)

Ông Phil Robertson, Phó Giám đốc HRW khu vực châu Á nói với BBC ngày 12/6:

"Các nỗ lực có chủ đích của Việt Nam nhằm cô lập và tách các khu vực cao nguyên này cùng với người dân sinh sống ở đó khỏi mọi sự tiếp xúc với cộng đồng quốc tế là một phần nguyên nhân dẫn đến những sự cố như thế này.

"Đằng sau tấm màn bí mật mà Việt Nam phủ lên vùng cao nguyên, chính phủ vi phạm một cách nghiêm trọng các quyền, khước từ tự do tôn giáo và tín ngưỡng, chiếm đoạt đất đai của các dân tộc bản địa, và cố gắng cưỡng ép đồng hóa vào văn hóa, ngôn ngữ và xã hội dân tộc Kinh vốn ở thế áp đảo. Dù Tổ chức Theo dõi Nhân quyền không bao giờ tán thành bạo lực, nhưng dễ hiểu tại sao người dân địa phương tức giận với chính

phủ Việt Nam và các chính sách đàn áp mà chính phủ này áp dụng," ông Phil Robertson khẳng định.

Ông Robertson cũng khuyến nghị Việt Nam cần thay đổi chính sách đối với vùng cao để thúc đẩy sự cởi mở và minh bạch, để người dân địa phương thực hiện các quyền tự do cơ bản của họ và chấm dứt các hình thức chiếm đất đai, dồn cộng đồng bản địa vào chân tường.